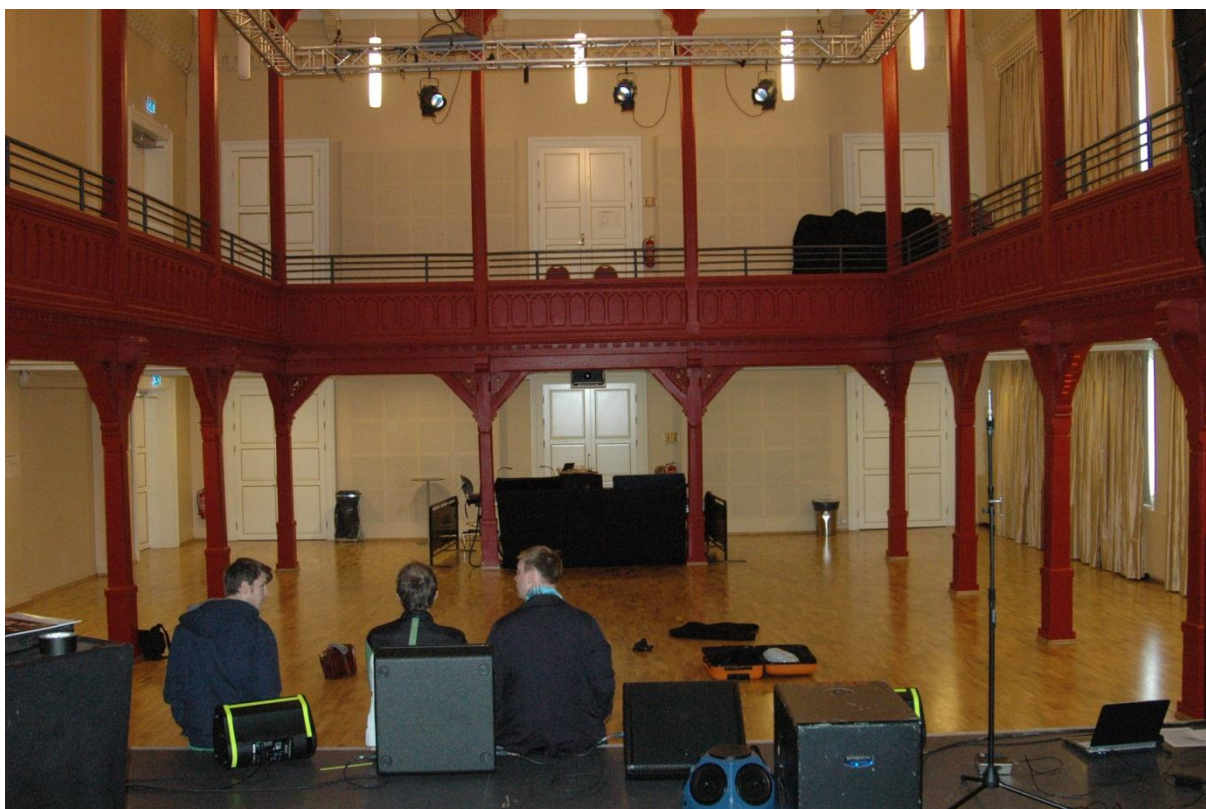

Rapport fra Akustikk-måling Byscenen, Storesal Trondheim kommune i Sør-Trøndelag

Akershus musikkråd, 16.10.2012

Kjent som Arbeiderforeningen siden 1878. I 2007 ble bygget kjøpt opp av Sparebank1 SMN Kulturstiftelse. Byscenen Drift AS tok over ansvaret for utleie på huset, og satte samtidig i gang prosjekteringen av en ny, stor konsertscene i Trondheim. 23. april 2010 var det klart for åpning av Byscenen. Huset er beholdt i sin klassiske stil, med et påbygg med en moderne glassfasade ut mot Replagerveita.

Konsertscenen Storesal er tilnærmet lik den gamle storsalen, med klassiske søyler og historisk sus i veggene. Publikumskapasiteten er på 600 stående eller 400 sittende. Publikumsarealene er fordelt på to plan; parkett og galleri.

REGISTRERINGSRAPPORT

Idnr	1601-01				
Dato for målingen	13.09.2012				
Oppdragsgiver	MUO				
Utarbeidet av	Roy Botten og Jon G. Olsen	Sign			
Kontrollert av	Jon G. Olsen	Sign			
Godkjent av	Bjørn Hansen	Sign			
Kommune, fylke	Trondheim, Sør-Trøndelag				
Hus	Byscenen				
Rom	Storesal				
Type	Konsert				
Publikumskapasitet	600				
Antall konserter sist år					
Sjanger					
Hovedbruksformål	Meget variert bruk. Fast øverom for Luftforsvarets korps. Konserter etc.				
Volum	2527 m ³				
Lengde/bredde/høyde	Total	19,0 x 14,0 x 9,5 m	Scene	x x m	
Beskrivelse av lokalet	Rektangulært rom med galleri. Scene i ene enden av rommet. Gammel rehabilitert sal i opprinnelig uttrykk. Variabel absorpsjon. Lette tekstiler langs en langvegg med blendingsgardiner. Tradisjonell scene. Tregulv. Tilnærmet full sceneåpning. Molton scenetepper i sidebein på hele bakveggen. Mur bakvegg + en sidevegg. Tykt tungt forteppe. Hulrom under scenen.				
Overflate	Tak: Lett platekonstruksjon. Vegger: Mur - bakvegg i gips. Bindingsverk. Gulv: Parkett på trekonstruksjon. Lett flytende gulv. Galleri: Undersiden lette bygningsplater. Gulvteppe bakerst på galleri. Galleriet i tre. Bakvegg. Ca 15. cm utforing/bindingsverk - ca 18 m ² .				
Etterklangstid, tom sal	1,34 sek	Bassfaktor 1:	0,93	Bassfaktor 2:	0,94
Kommentar til etterklangtid	Rommet oppfattes å ha liten taletydighet				
Bakgrunnstøy					
Kommentar til bakgrunnstøy					
Kommentarer vedr målingen	Ikke stoler i rommet under målingen. Vanligvis løse polstrede stoler.				
Øvrige kommentarer	Løse scene-elementer lagres under scenen.				

SAMMENFATNING AV MÅLEDATA

Kurve mellom 1,2 og 1,4 sek etterklang over 125 Hz med noe demping ned til 0,9 sek øverst i frekvensregisteret. Gjennomsnittlig bakgrunnsstøy på 42 dB.

KONKLUSJON

Målingenes gjennomsnittlige etterklang viser at lokalet nesten er egnet til lydsterke grupper (korps etc) uten tepper nedtrukket. Med tepper nedtrukket er lokalet nesten egnet for forsterket musikk (band).

Den korte etterklangen uten tepper gjør at lokalet er totalt uegnet for lydsvake grupper (kor).

Bakgrunnsstøyen er også over akseptabelt nivå for både lydsterke grupper og forsterket musikk.

FIGURER / DIAGRAMMER

1. Etterklang

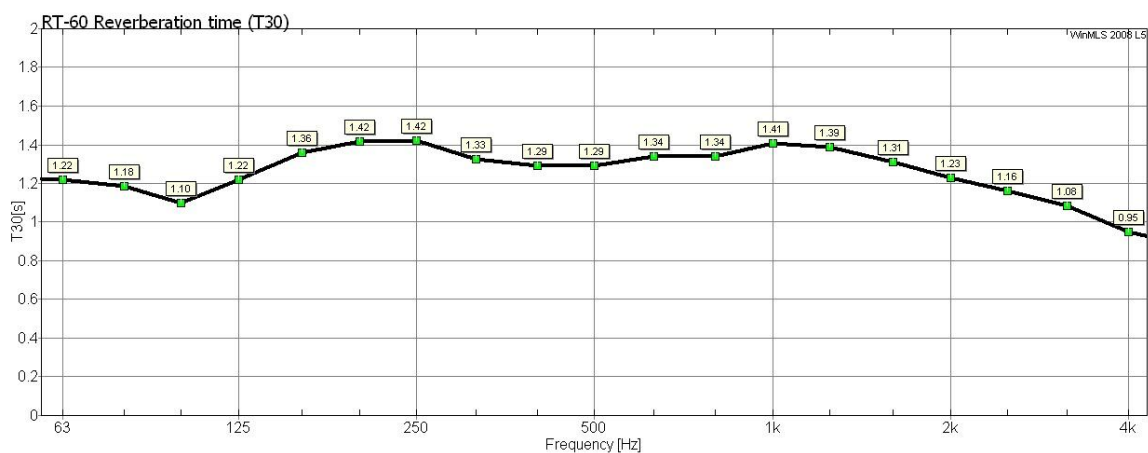

Fig 1.1: Gjennomsnitt etterklang pr frekvens – uten tepper

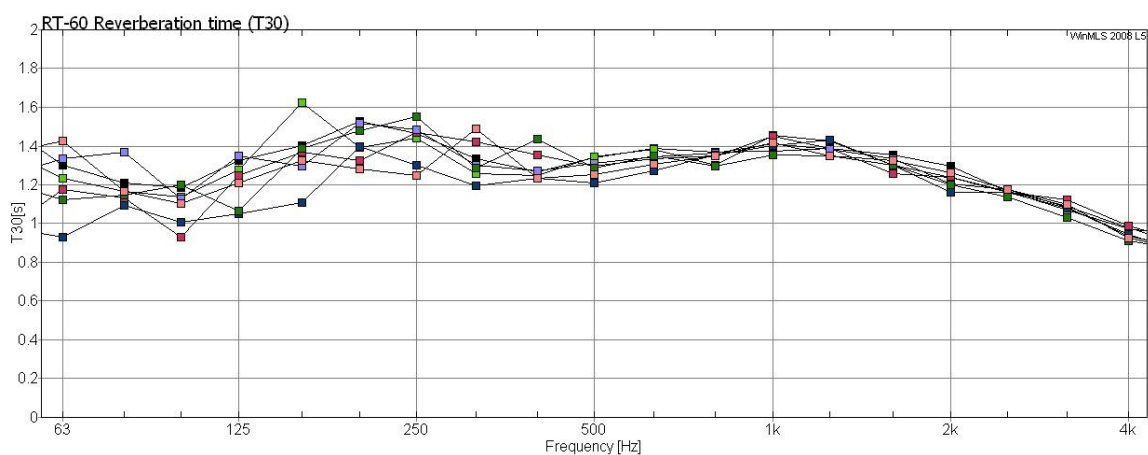

Fig 1.2: Alle målekurver – viser spredning pr frekvens – uten tepper

FIGURER / DIAGRAMMER

2. Bakgrunnstøy

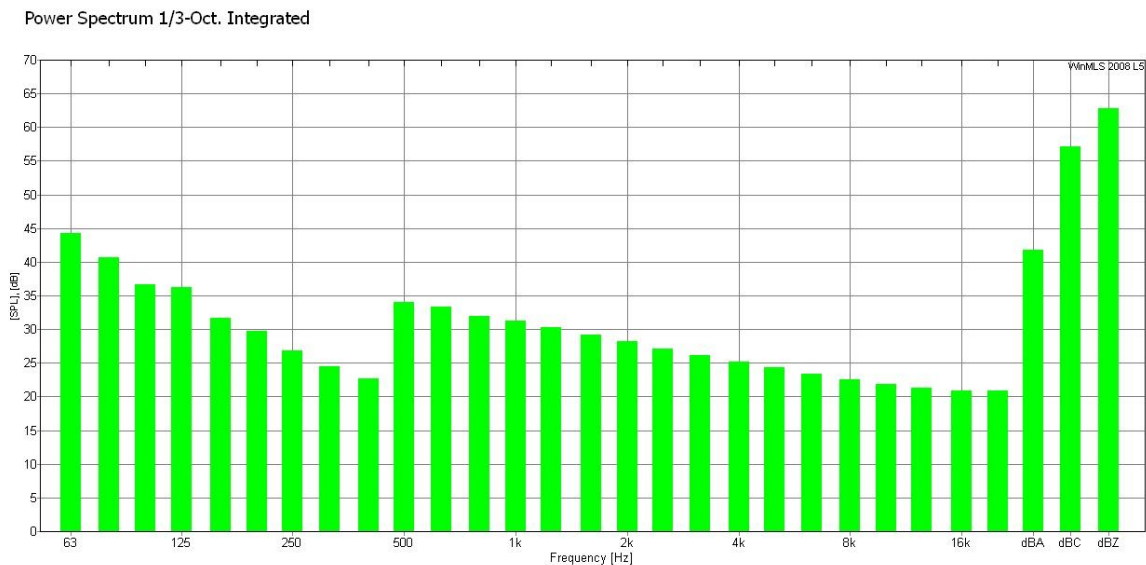

Fig 2.1: Gjennomsnitt bakgrunnstøy pr frekvens

3a. Tabell etterklangstid

Frekvens	63	80	100	125	160	200	250	315	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3150	4000
Etterklang	1,22	1,18	1,10	1,22	1,36	1,42	1,42	1,33	1,29	1,29	1,34	1,34	1,41	1,39	1,31	1,23	1,16	1,08	0,95

3b. Tabell bakgrunnstøy

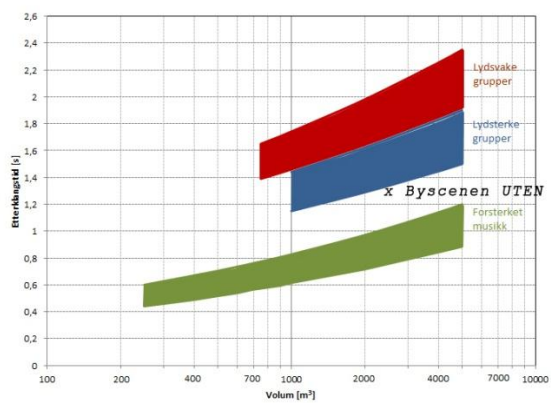
Frekvens	63	80	100	125	160	200	250	315	400	500	630	800	1000	1250	1600	2000	2500	3150	4000
dBA	44	41	37	36	32	30	27	24	23	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25

BILDER

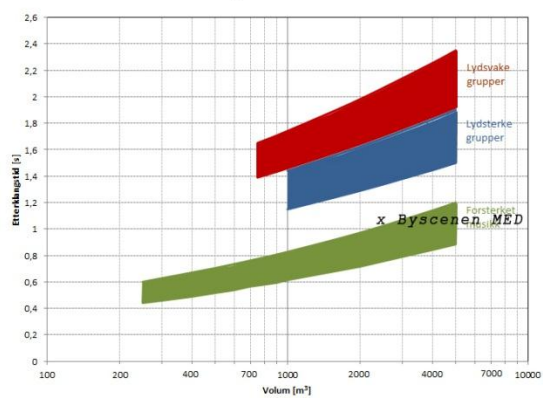

Krav til etterklangstid i forhold til romvolum

Uten tepper

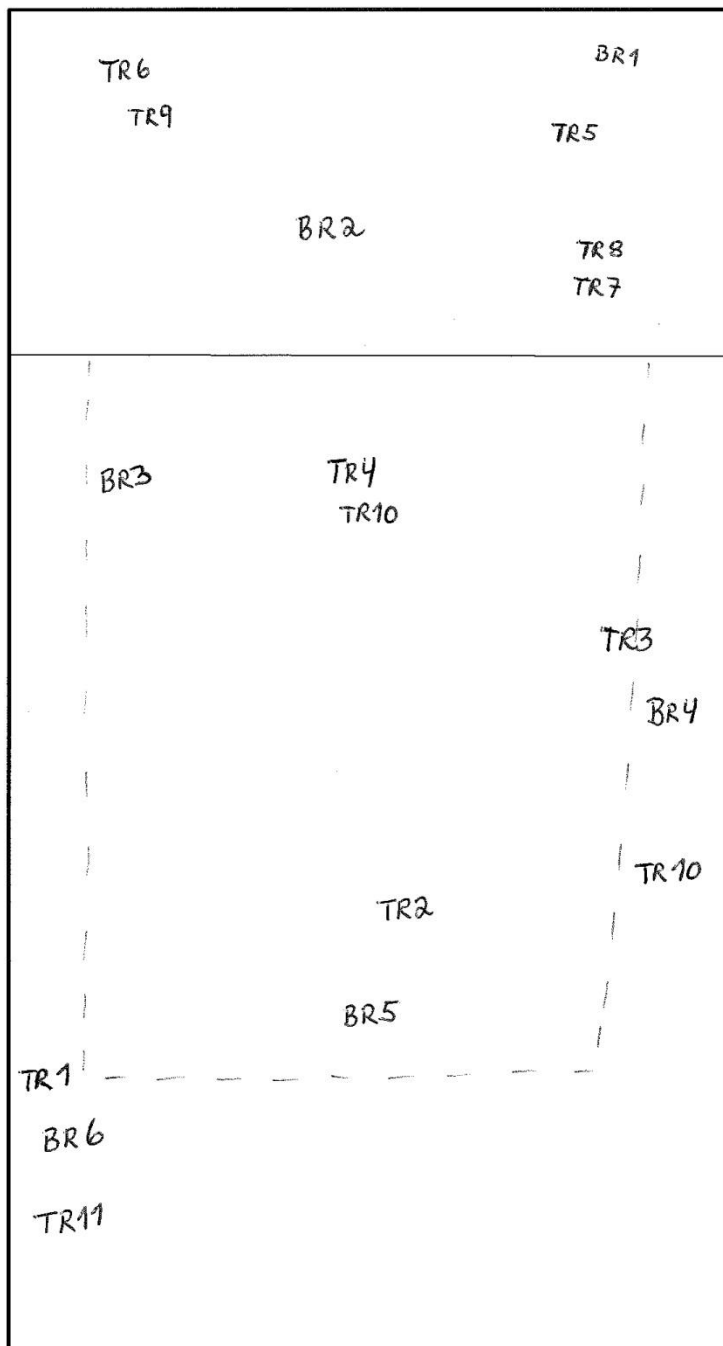
Krav til etterklangstid i forhold til romvolum

Med tepper

TEGNINGER

Angivelse av målepunkter.

TR = etterklangmåling, BR = målepunkt for bakgrunnsstøy

Om rapporten

Rapporten er utarbeidet i tråd med retningslinjer utarbeidet av Norsk musikkråds utvalg for musikklokaler. Rapportene er beskrivende rapporter, og utarbeides ofte som trinn 2 i et lokalt arbeid med musikklokaler. Hele prosessen består av følgende 6 faser:

1. Registrering av lokaler som brukes til musikk i kommunen
2. Måling av romakustikk
3. Vurdering av hvilke lokaler som bør brukes til hvilke formål
4. Vurdering av utbedring av de akustiske forholdene
5. Prioritering av tiltak – lage helhetlig plan for kommunen
6. Framskaffe økonomi og gjennomføre tiltak

Målingene er gjort med WinMLS2004 Professional Level 7, med målemikrofon BSWA type 201 (IEC61672 Class 1), samt høyttaler Norsonic NOR275 og måleforsterker NOR280. For rom over 500 m³ er det i tillegg brukt dB Technologies Opera Sub 12' basshøyttaler.

Noen sentrale begreper og generelle kommentarer

Bakgrunnsstøy	Støynivå under 30 dbA anses ofte som akseptabelt, til lydsvake grupper anbefales 25 dbA som grense for konsertlokaler. Støynivå over 35 dbA er uakseptabelt.
Etterklangstid	Hvor lenge lyden henger igjen i rommet, dvs den tid det tar før lydnivået er redusert med 60 db. Jo større rommet er, jo lengre blir etterklangtiden dersom øvrige forhold er like.
Bassfaktor 1 og 2	Forholdet mellom etterklang i bassområdet (faktor1: 63 Hz og faktor 2: 125 Hz) og mellomtoneområdet (500 Hz – 2000 Hz). Til forsterket musikk bør begge disse være under 1,3. Til lydsvake og lydsterke grupper kan den gjerne være høyere.
Lydsvake grupper	Grupper hvor det er en overvekt av lydsvake instrumenter/stemmer. Typiske grupper er kor, strykeorkester, solister. Kammergrupper og mindre blåsegrupper (opp til 10 personer)
Lydsterke grupper	Akustiske musikkgrupper som produserer mye lyd. Typiske grupper er skolekorps (40-50 musikanter), amatørkorps over 25-30 musikanter, symfoniorkestre og storband.
Forsterket musikk	Alle typer sang og musikk som formidles via forsterkeranlegg, pop- og rockegrupper, revyer og musikaler der lyden hovedsakelig spres ved hjelp av forsterkeranlegg (PA-anlegg)
Titteskapscene	Opphøyd scene av "tradisjonell" type, med en forholdsvis liten sceneåpning (proscenium). Sceneåpningen omkranses av fast materiale både over og på begge sider.

For mer informasjon, se

- "Veiledning for lokale musikkråd i arbeid med registrering, vurdering og utbedring av lokaler i kommunen" – utarbeidet av Norsk musikkråds utvalg for musikklokaler mai 2009
- "Norsk musikkråds normer og anbefalinger" for lokaler til musikkformål – utarbeidet av Norsk musikkråds anleggsutvalg januar 2010
- www.musikklokaler.no – Norsk musikkråds nettsted for musikklokaler, med informasjon om musikkrådets arbeid med lokaler, fagartikler og annet nyttig stoff om akustikk, kjøp og vedlikehold av teknisk utstyr, bygging og ombygging av lokaler etc.